

من کارگر کلمه‌ام

یوسف علیخانی که نویسنده‌ی، پژوهش، نشر و فروش کتاب را تجربه کرده به‌اهمیت فرهنگ روستایی اشاره می‌کند

کتاب «عزیز و نگار» به چاپ پنجم رسید و این بهانه‌ای شد که یوسف علیخانی درباره این کتاب حرف بزند و بخشی از خاطراتش را با ایسنا در میان بگذارد. این پژوهشگر فرهنگ عامه درباره فراموشی سنت‌ها و داستان‌های بومی و کهن گفت: **من** جزو آنهایی نیستم که بگویم ما ایرانی باشکوه داشتیم و الان نداریم، نه، ایران بوده و الان هم هست، من در سن خودم دو نسل را دیدم که عجیب بودند. تا ۹ سالگی در روستا بودم، شب‌نشینی در خانه‌ها را یاد می‌آید. مردم جمع می‌شدند و قصه می‌خواندند. من هنوز یادم است که وقتی پدرم شهر بود و ما باسوادی در خانه نداشتیم، با مادرم پیش همسایه بالایی‌مان علی آقا می‌رفتم، که نامه بنویسد و به راننده بدهد که نامه را به شهر ببرد. اصلا گفتن این ماجرا در شرایطی که الان در همان روستاهای روستایم اینستاگرام دارد و با واتس‌اپ پیام می‌فرستد، در ذهن نمی‌گنجد؛ ولی این حاصل گذر یک دوره است، من سال‌هاست در الصوت تردد دارم و حالا می‌بینم که ارتباط‌ها قطع شده و فرهنگ روستایی از بین رفته است. من با این‌که ۲۷ سال است در تهران زندگی می‌کنم، هنوز خودم را تهرانی نمی‌دانم. هنوز دارم در همان کوزه‌های روستایم در الموت زندگی می‌کنم. می‌خواهم بگویم که هر چیزی سند دوره خاص خودش است. انسان‌های غارنشین همگی با هم به شکار می‌رفتند، شب را هم باید کنار آتش می‌گذراندند و نمی‌توانستند فوری غذایشان را بخورند. آنها شب‌ها یک سرگرمی می‌خواستند، و بخشی از این سرگرمی کسی بود که ماجرای شکار روز را کنار آتش تعریف می‌کرد. ما داریم این سنت‌ها را از دست می‌دهیم. همه چیز دارد فراموش می‌شود.

ما فرهنگمان را فراموش کرده‌ایم و اصلا نمی‌خواهیم آن را ببینیم. تا نویسنده ادبیات روستایی می‌نویسد فوری به ادبیات اقلیمی یعنی دثاتی یعنی پشت کوهی تقسیمش می‌کنند، به خدا قسم بزرترین و بزرگ‌ترین آثار ادبی جهان فضای بومی دارند. مثلا «صد سال تنهایی مارکز» در روستای ماکاندو شکل می‌گیرد، و البته کسی هم پای کار انتشار این ادبیات نمی‌آید. مادر

جای عجیبی زندگی می‌کنیم، کتاب «عزیز و نگار» ۱۰ بار برای انتشار رفت و آن را رد کردند، ناشرهایی این کار را کردند که ریفقم بودند. من کارگر کلمه‌ام، من بچه کارگر بودم، اوایل به تئاتر علاقه داشتم، من سال‌ها درس خواندم که تئاتر کار کنم، امکانش را هم داشتم، روی صحنه می‌توانستم کار کنم، دو جین جوایز تئاتری و دیپلم افتخارهای زیادی دارم، ولی دیدم من حاضر نیستم که یک سال کاری کنم که بعد اجرایی از آن بشود.

اکبر زنجانیپور از «چخوف» می‌گوید

برنامه یک هفته با چخوف را مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار می‌کند و دومین نشست از این برنامه به «مهم‌ترین ویژگی نمایشنامه‌های چخوف» اختصاص دارد. این نشست با حضور اکبر زنجانیپور به صورت مجازی برگزار می‌شود و امروز ساعت ۱۱ صبح می‌توانید در اینستاگرام شهر کتاب تماشاگر آن باشید. اکبر زنجانیپور که از علاقه‌مندان به چخوف و آثار اوست تاکنون نمایش‌های باغ آلبالو، سه خواهر، مرغ دریایی، ایوانف و دایی و انیا را روی صحنه برده است.

🔗 بهتر است که سینما خودش حواسش به خودش باشد و به‌قدری همه‌چیز خوب و سرچایش باشد که مردم با خیال راحت پای فیلم‌های سال و جذاب سینمای ایران بنشینند و در سرمایه و روند تولید هیچ غل و غشی نباشد و اکران درست و بسامانی داشته باشیم و... اما فعالیت سینمای ایران در این چند سال اخیر، نشان داده که دست‌کم فعلا خبری از این خوش‌خیالی نیست و در انفعال یا کم اثری نهادهای متولی و مرتبط با سینما همچون خانه سینما، سازمان سینمایی، وزارت ارشاد و... باید دست یاری در همان روستاهای روستایم کمپسیون فرهنگی مجلس دراز کرد و مباحث و موارد مهمی چون اصلاح زیرساخت‌های سینما و رفع خلأهای قانونی و نظارت بر عملکرد مدیران سینما را از آنها انتظار داشت.

معرفی اعضای جدید کمپسیون فرهنگی مجلس که البته هنوز نهایی نشده و با تغییراتی همراه خواهد بود، همراه با چند اظهار نظر درباره توقعات از این کمپسیون در این چند وقت اخیر، باعث شد سراغ نقش تأثیرگذار این نهاد برای تقویت سینما به عنوان رسانه فرهنگی و هنری تأثیرگذار برویم.

🔗 تلاش برای تحول فرهنگی

دکتر غلامرضا منتظری که نام او در میان اعضای کمپسیون فرهنگی مجلس به چشم می‌خورد، درباره نقش کمپسیون فرهنگی مجلس در خصوص اصلاح زیرساخت‌های سینما به جام جم گفت: در بین عناصر تشکیل‌دهنده فرهنگ، باشکوه‌ترین و تماشایی‌ترین و جذاب‌ترین بخش، هنر است. اگر ما به دنبال تحول فرهنگی هستیم، یکی از ارکان آن، حوزه هنر است. اعتقادم برای این است که اگر به امید خدا ساختار خوبی در کمپسیون فرهنگی مجلس شکل بگیرد، تمرکز باید بر تحول فرهنگی و هنری باشد.

نماینده مردم گرگان و آق قلا افزود: نگاه من این است که برای تحول هنری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - و سازمان‌های مرتبط با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - و حوزه هنری، که نقش محوری و تعیین‌کننده دارند، باید برنامه‌های تحولی خود را از وضع موجود به وضع مطلوب به کمپسیون فرهنگی مجلس ارائه دهند. سرآغاز این بحث را هم باید در آینده جست‌وجو کرد. چون در این فرصت باقیمانده دولت، اگر هم سخن از تحول به میان آید،

🔗 علی رستگار سینما خودش حواسش به خودش باشد و به‌قدری همه‌چیز خوب و سرچایش باشد که مردم

با خیال راحت پای فیلم‌های سال و جذاب سینمای ایران بنشینند و در سرمایه و روند تولید هیچ غل و غشی نباشد و اکران درست و بسامانی داشته باشیم و... اما فعالیت سینمای ایران در این چند سال اخیر، نشان داده که دست‌کم فعلا خبری از این خوش‌خیالی نیست و در انفعال یا کم اثری نهادهای متولی و مرتبط با سینما همچون خانه سینما، سازمان سینمایی، وزارت ارشاد و... باید دست یاری در همان روستاهای روستایم کمپسیون فرهنگی مجلس دراز کرد و مباحث و موارد مهمی چون اصلاح زیرساخت‌های سینما و رفع خلأهای قانونی و نظارت بر عملکرد مدیران سینما را از آنها انتظار داشت.

این نماینده مجلس بیان کرد: باید در این زمینه با یک برنامه‌ریزی درست و فکرشده، موانع را از میان برداشت و حرف‌های نقش‌آفرینان این عرصه را شنید تا به یک مدل جامع و فراگیر دست‌یافت. با توجه به ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی که در هنر ایران اسلامی به‌ویژه در حوزه سینما داریم، تحول در این خصوص دور از دسترس نیست. مشکل اینجاست که طی این سال‌ها همه بحث‌ها به مدل تبدیل نشده است. ما مصاحبه می‌کنیم و می‌زگرد می‌گذاریم و از تحول حرف می‌زنیم، اما اگر همه اینها به نقشه‌راه تبدیل نشود، نه قابلیت پیگیری پیدا می‌کند و نه قابلیت ارزیابی. دکتر منتظری گفت: در بازنگری و آسیب‌شناسی، باید موانع و تضادهای قانونی در حوزه سینما را شناسایی کرد و آنها را از پیش‌رو برداشت. در مقابل هم باید عوامل تقویت‌کننده را جدی گرفت و بر آنها تأکید کرد. اگر موانع را از سر راه برنداریم، جریان حتما با مشکلات عده‌ای مواجه خواهد شد. در این زمینه تعامل کمپسیون فرهنگی مجلس با اهالی سینما حرف اول را می‌زند و تصمیمات و کارها نباید جزیره‌ای باشد. کمپسیون باید خانه هنرمندان باشد و آن مجموعه اندیشه‌ورزی که به ما کمک می‌کنند، می‌توانند در این زمینه چراغ‌راه باشند، وگرنه اگر عده‌ای خاص دور

هم بنشینیم و مباحث را مطرح کنیم و پشت درهای بسته تصمیم بگیریم، تصمیم ما ثمربخش نخواهد بود.

🔗 حال فرهنگ خوب نیست

حجت‌الاسلام جواد نیک‌بین یکی از اعضای کمپسیون فرهنگی مجلس، موضوع سینما را از مهم‌ترین اولویت‌های این کمپسیون دانست و به جام جم گفت: هر چیزی که بتواند به بهبود وضعیت روحی و روانی و حتی اقتصادی مردم کمک کند، حتما جزو اولویت‌های کمپسیون فرهنگی مجلس است. کلا حال فرهنگ خیلی خوب نیست و نیاز به یک حال و هوای جدید دارد. یکی از کارهای کمپسیون فرهنگی مجلس یازدهم این است که به‌درستی به حال و روز فرهنگ رسیدگی کند و برخی نهادهای فرهنگی را که در موازات هم کار می‌کنند، در طول هم قرار دهد. نماینده مردم کاشمر، خلیل‌آباد و بردسکن در مجلس افزود: کمپسیون فرهنگی باید به‌طور تخصصی تأثیر فرهنگ بر اقتصاد، سیاست، خانه و خانواده و اجتماع را بررسی کند و نسبت به آنها کار دقیق و عمیق انجام دهد.

نیک‌بین بر تعامل میان کمپسیون فرهنگی مجلس با سینماگران تأکید کرد و گفت: سینما یکی از فاکتورهای مؤثر در آداب و رسوم و سبک زندگی مردم است و هم باید خیلی جدی به آن پرداخت و هم قوانین مناسب و عاقلانه و

تمدید مهلت ارسال آثار نخستین جشنواره مجازی «هنر-۱۹»

آخرین مهلت ارسال آثار به جشنواره دانشجویی مجازی «هنر-۱۹» با توجه به درخواست علاقه‌مندان و تغییر زمان امتحانات دانشگاه آزاد اسلامی تا ۳۱ تیر تمدید شد. معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی با همکاری دانشکده هنر این دانشگاه برای ایجاد انگیزه لازم در تولید و حمایت از آثار هنری دانشجویان در روزهای شیوع بیماری کووید-۱۹ جشنواره «هنر-۱۹» را در سه بخش بازیگری، نمایشنامه‌نویسی و داستان‌نویسی در مردادماه ۹۹ برگزار می‌کند.

یک پروژه سینمایی برای کمپسیون فرهنگی

اصلاح زیرساخت‌های سینما و نظارت بر عملکرد مدیران سینمایی نیاز به ایفای نقش جدی قوه مقننه دارد

که به سمت همان جهت‌گیری‌هایی برگردیم که طی این ۴۱ سال از آنها فاصله گرفته‌ایم. به‌طوری‌که جشنواره فیلم فجر در دوره اخیر با بی‌اقبالی بعضی از دوستان مواجه می‌شود، اما برخی فیلم‌هایی که با ارزش‌های انقلاب اسلامی زاویه دارند، بجد مورد حمایت بعضی از دوستان ما در ارشاد قرار می‌گیرد. روزی هم که آقای وزیر ارشاد به مجلس آمد، به‌طور جدی مورد انتقاد دوستان قرار گرفت. قطعاً مجلس یازدهم در ادامه کار، آن مطالبه‌گری که مورد انتظار جریان اصیل انقلاب است را از وزارت ارشاد و حوزه سینمایی خواهد داشت.

نماینده مردم خمین در مجلس بیان کرد: در این دوره اراده مجلس بر این است بحث نظارتی که در ادوار گذشته مطرح شده‌بود، با جدیت بیشتری دنبال شود. مجلس بنا دارد در بحث وضع و اصلاح قوانین با رعایت اولویت‌ها نقش‌آفرین باشد؛ قوانینی که مصوب شورای انقلاب فرهنگی و مصوب مجلس است. این‌ها سال‌هاست که مطرح‌شده و در برنامه ششم و در بحث سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری هم آمده است. متأسفانه این موارد مغفول مانده‌است و مسؤولان هم کم‌لطفی کردند و چه‌بسا در برخی موارد، ۱۸۰ درجه خلاف این مسیر عمل کردند. امیدوارم مجلس در ادامه این مطالبه‌گری را در بخش‌های مختلف ازجمله در حوزه هنر و سینما با جدیت بیشتری دنبال کند.

مطابق با شرایط روز برای آن تنظیم و تصویب کرد.

🔗 مطالبه‌گری انقلابی

با توجه به نهایی‌نبودن فهرست جدید اعضای کمپسیون فرهنگی مجلس و تغییرات احتمالی، برخی اعضا پاسخگوی ما نبودند و بعضی نیز پاسخگویی و صحبت در این زمینه را موکول به روزهای آینده کردند. در این میان اتفاق جالبی هم افتاد؛ وقتی با علیرضا نظری که نامش در میان اعضای جدید کمپسیون فرهنگی مجلس دیده می‌شد، تماس گرفتیم، توضیح داد که طی تغییراتی به‌جای کمپسیون فرهنگی در کمپسیون کشاورزی و آب و محیط‌زیست مجلس حضور دارد و فعالیت می‌کند. با این حال ما همین فرصت را هم غنیمت شمردیم و نظرایشان را به عنوان نماینده مردم خمین جویا شدیم. نظری با توجه به مسؤولیت جدیدش در کمپسیون کشاورزی و پیوند آن با بحث کمپسیون فرهنگی و سینما به جام جم گفت: امیدوارم آب گوارایی به سینما تزریق شود. در حوزه سینما هم باید در راستای مطالبات انقلاب اسلامی عمل کرد، یعنی همان ترویج اعتقادات و ارزش‌های دینی و اخلاق اسلامی و زندگی کریمانه انسانی که در قانون اساسی هم تصریح شده‌است. خروجی همه اینها که سبک زندگی اسلامی- ایرانی است را باید در سینما و دیگر ابزار هنری ببینیم. علیرضا نظری افزود: قطعاً این اراده در کمپسیون فرهنگی مجلس یازدهم خواهد بود

عداداول

چاپ تازه یک مقدمه

«مقدمه ابن خلدون» آن قدر کتاب مهمی است که از قرن هشتم تا به حال خوانده می‌شود و هنوز هم یکی از آثاری است که برای مواجهه با تاریخ اجتماعی و اقتصادی اسلام در قرن هشتم به آن مراجعه می‌شود. کتاب را خود جناب ابن‌خلدون نوشته و در ایران هم با ترجمه محمد پروین گنابادی در موسسه انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شده است. روز گذشته خبر رسید این کتاب به چاپ پانزدهم خود رسیده است. این کتاب در چاپ تازه خود در دو مجلد باقیمت ۱۹۰ هزار تومان منتشر شده است.

ادبیات [واژه]

ترکی و شوخی‌های مردم با واژه‌گزینی

محمدرضا ترکی با بیان این‌که فرهنگستان شوخ‌طبعی را حق مردم می‌داند، می‌گوید: البته برخی افراد که عادت دارند همه‌چیز را سیاسی کنند، بدون هیچ دلیل و ضرورتی، واژه‌گزینی را که یک فرآیند علمی و تخصصی است به سیاست آلوده می‌کنند. این دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران درباره واژه‌هایی که اخیراً توسط فرهنگستان زبان و ادب فارسی جایگزین شده‌اند و شوخی‌هایی که در فضای مجازی با آنها می‌شود به ایسنا گفت: از زمان تأسیس فرهنگستان اول در اوایل قرن اخیر تا امروز این شوخی‌ها که ویژگی ملت خوش‌ذوق ماست رواج داشته، اما مردم در کنار همه آن خوش‌ذوقی‌ها بسیاری از پیشنهادهای فرهنگستان را هم پذیرفته‌اند، چراکه می‌دانند زبان ملی و عزیز فارسی برای حفظ حیات و طراوت علمی خود به این تلاش‌ها نیاز دارد. شوخ‌طبعی خلق و خوی نیکوی ملت ماست و فرهنگستان هم این شوخ‌طبعی‌ها را حق مردم می‌داند و به‌خصوص اگر بیانگر دیدگاه و نقد مردم باشد آن را بر دیده می‌نهد!

فیلم آبیار در مسیر اکران جهانی

«شبی که ماه کامل شد» آخرین فیلمی است که از نرگس آبیار اکران شده؛ فیلمی که در جشنواره فیلم فجر هم با اقبال خوبی روبه رو شد و موفقیت‌های بسیاری را برای عوامل فیلم در بر داشت. اکران عمومی فیلم هم حسابی بر مردم تأثیر گذاشت و دوستش داشتند. فیلم داستان آشنایی تلخ و دردناک دختری با برادر عبدالملک ریگی، ترویجیستی بود که در جنوب شرق ایران عملیات‌هایی را انجام می‌داد که موجب کشتار مردم بی‌گناه بود. حالا سینما پرس نوشته شرکت «سینرجتیک» به تازگی حقوق پخش فیلم سینمایی «شبی که ماه کامل شد» به کارگردانی نرگس آبیار را برای پخش در آمریکا و کانادا خریداری کرده است. این شرکت آمریکایی که سال‌هاست در بازارهای جهانی در زمینه پخش فیلم‌های بلند سینمایی، مستند و سریال‌های تلویزیونی فعالیت می‌کند برای نخستین‌بار فیلمی محصول سینمای ایران را جهت اکران و پخش عمومی در آمریکای شمالی خریداری کرده است. شرکت پخش فیلم آتلانتیک مدیا هم بیشتر حقوق پخش این فیلم را برای کشور ترکیه خریداری کرده است. شرکت «فیلم‌های مستقل ایران» به مدیریت محمد اطبایی پخش بین‌المللی «شبی که ماه کامل شد» را عهده‌دار است.

